

НАЦИОНАЛНА АКАДЕМИЯ ЗА ТЕАТРАЛНО И ФИЛМОВО ИЗКУСТВО

„Кр. Сарафов“

СТАНОВИЩЕ

от проф. д-р Пенко Господинов

за дисертационния труд

„АРИСТОТЕЛОВИТЕ ТЕАТРАЛНИ КОДОВЕ И „НЕТЕАТРАЛНАТА“
ДРАМАТУРГИЯ НА САМЮЪЛ БЕКЕТ“

от Боян Руменов Крачолов

за придобиване на ОНС „доктор“

От представените за конкурса материали, става ясно, че са изпълнени необходимите от закона изисквания, което позволява трудът да бъде разгледан по същество.

Биографията на кандидата говори за творец и изследовател със сериозно образование и разнородни таланти – бакалавър по Режикура за драматичен театър (НАТФИЗ), магистър по философия (СУ); театрален режисьор, автор на драматургични и прозаични текстове, с награди и номинации за Режикура и драматургия.

Предложения за обсъждане труд е в обем от 160 стр., от които – 144 стр. съдържателна част, плюс библиография и графични материали. Състои се от Увод, Четири глави и Заключение.

Приложени са още: Автореферат, Списък на публикациите, Автобиография и Списък на приносите.

Като основна цел на своето изследване авторът дефинира разширяването на театралния хоризонт на базата на способност за създаване на взаимовръзки, дори между, на пръв поглед, несъпоставими творци. „Именно тази своеобразна интердисциплинарност, това средоточие между театралното и философското, което е имплицирано в основната цел, може да

бъде изключително здравословно, що се отнася до развитието на театралното като отделна *наука*.“ Като предмет на труда Боян Крачолов посочва режисьорската работа, която трябва да бъде извършена при поставяне на спектакли върху Самюъл Бекет. „Тази работа трябва да се ползва от успоредяването на театралните текстове на ирландския драматург и философията на древния елин чрез прибавяне на едно трето, „неутрално“ поле – а, именно, това на *движението*.“ Задачите, които докторантът си поставя са:

- Актуализиране на Аристотеловите театрални кодове чрез идентифициране проявленията на основния му принцип – движението (и специфичните му модуси) – във всеки елемент от театралната му теория чрез проучване на достигналите до нас негови трудове и доказване наличието му в тях.
- Анализирание на текстовете на Бекет и идентифициране на Аристотеловите модуси на движение в, както и връзките между елементите на трагедийност (и театралност), зададени от Аристотел.
- Селектиране на определени негови текстове, които представляват „образцови“ носители на съответните белези.
- Актуализиране на мисловния инструментариум на режисьора, що се отнася до драматургията на Самюъл Бекет, и практическото му прилагане в репетиционни процеси.

Предвид сложността на темата и нейната интердисциплинарност, считам, че Боян Крачолов в голяма степен се е справил с поставените си задачи. Използвал е сериозни, базови и не толкова познати теоретични източници, доста от които в негов превод. Не се страхува да влиза в спор с доказани във времето авторитетни имена и тези. Умело борави с понятия от различни теоретични области, ползва богат, жив и точен език.

Основните ми бележки са свързани със структурата на самото изложение. Докато I и II глава са ясни, логични и попълнени на темата на изследването, следващите III и IV изглеждат като пришити и без ясна връзка с всичко натрупано до тях. Това си личи и в обема на главите, първа и втора са общо 100 стр., третата е ок. 35, а четвъртата – две страници и половина. В този смисъл, последната глава, озаглавена **Резултати от изследването/Изводи**, би трябвало да мине към **Заключението**. Освен това, в глава Трета, свързана с личния режисьорски опит на Боян Крачолов, със заглавие **Емпирични изследвания**, се усеща липсата на осмислен анализ на собствения опит в

светлината на напрежението между театралния „катехизис“ на Аристотел и текстовете на С. Бекет или поне между натрупванията до тук в текста. Режисьорските анализи, търсенето на сценичен образ и предизвикателствата пред поставянето на посочените текстове от Бекет, несъмнено са любопитни и показват задълбочения подход на режисьора Боян Крачолов, но ми се струва, че са встрани от предмета на изследване.

Очевидно драматургичната философия на Бекет буди искреното любопитство на докторанта (магистърската му теза по философия е отново свързана с този автор – „Конфликтът при Бекет“) и това си личи в дисертационния труд. Крачолов е отлично запознат с биографията, творчеството и философията на ирландския драматург, както и с базовите изследвания върху нея.

Препоръките и бележките, които отправих, не намаляват впечатлението, което остави в мен изследването на докторанта, а именно за богатата ерудиция на автора, способност за адекватен подбор и анализ на източници, страст към театъра и загриженост за неговото бъдеще. Това са качества, които все по-рядко се срещат заедно.

Гласувам с ДА на Боян Руменов Крачолов да бъде присъдена ОНС Доктор.

гр. София
06.10.2023

проф. д-р П. Господинов